

TIIVISTELMÄ: KOMISSION PÄÄTÖS,**tehty 11 päivänä kesäkuuta 2008,****EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan mukaisesta menettelystä
(Asia COMP/38695 – natriumkloraatti)***(tiedoksiannettu numerolla K(2008) 2626)***(ainoastaan englannin- ja ranskankieliset tekstit ovat todistusvoimaiset)****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)***(2009/C 137/06)***1. JOHDANTO**

- (1) Komissio teki 11 päivänä kesäkuuta 2008 päätöksen EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan mukaisesta menettelystä. Komissio julkaisee osapuolten nimet ja päätöksen olennaisen sisällön sekä mahdollisesti määrättävät seuraamukset neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 30 artiklan säännösten mukaisesti. Se ottaa huomioon yritysten oikeutetut edut sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta.
- (2) Päätös on osoitettu kahdeksalle oikeushenkilölle EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan rikkomisesta: EKA Chemicals AB ja sen emoyhtiö Akzo Nobel NV; Arkema France SA ja sen rikkomisen aikainen emoyhtiö Elf Aquitaine SA; Finnish Chemicals Oy ja sen rikkomisen aikainen emoyhtiö Erikem Luxembourg SA; sekä Aragonesas Industrias y Energia SAU ja sen rikkomisen aikainen emoyhtiö Uralita SA.
- (3) Päätöksen teksti, josta on poistettu luottamukselliset tiedot, on saatavilla kilpailun pääosaston verkkosivuilla osoitteessa: http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html

2. MENETTELY

- (4) Asia pantiin vireille EKA Chemicals AB:n jätettyä sakoista vapauttamista koskevan hakemuksen 28. maaliskuuta 2003. Komissio myönsi sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä vuonna 2002 annetun tiedonannon⁽¹⁾ 15 kohdan mukaisesti EKA Chemicals AB:lle 30. syyskuuta 2003 ehdollisen vapautuksen sakoista. Sittemmin, 18. lokakuuta 2004, myös Arkema France SA haki vapautusta sakoista tai vaihtoehtoisesti sakkojen lieventämistä. Finnish Chemicals Oy haki sakkojen lieventämistä sakoista vapauttamisesta tai sakkojen lieventämisestä vuonna 2002 annetun tiedonannon B jakson perusteella 29. lokakuuta 2004.
- (5) Kilpailunvastaisiin järjestelyihin osallistuneille yrityksille sekä muille natriumklooraatin valmistajille ja asianosaiselle toimialajärjestölle lähetettiin useita kirjallisia tietopyyntöjä.
- (6) Komissio ilmoitti Finnish Chemicals Oy:lle 11. heinäkuuta 2007 kirjallisesti aikomuksestaan myöntää sille 30–50 prosentin lievennys sakkoon sakoista vapauttamisesta tai sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon perusteella. Arkema France SA:lle ilmoitettiin kirjallisesti komission aikomuksesta hylätä sen hakemus sakoista vapauttamisesta tai sakkojen lieventämisestä vuonna 2002 annetun tiedonannon perusteella.
- (7) Väitetiedoksianto annettiin 27. heinäkuuta 2007 ja annettiin tiedoksi kaikille osapuolille 1. elokuuta 2007 mennessä. Suullinen kuuleminen järjestettiin 20. marraskuuta 2007.
- (8) Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevä neuvoa-antava komitea antoi asiasta myönteisen lausunnon 28. toukokuuta 2008 ja 6. kesäkuuta 2008.

⁽¹⁾ EYVL C 45, 19.2.2002, s. 3.

3. YHTEENVETO RIKKOMISESTA

- (9) Kyseessä oleva tuote, natriumkloraaatti, on voimakas hapettava aine, jota käytetään pääasiassa klooridioksidin valmistuksessa. Klooridioksidia puolestaan käytetään sellun valkaisuun paperi- ja selluteollisuudessa. Muita käyttötarkoituksia ovat juomaveden puhdistus, tekstiilien valkaisu, rikkakasvien torjunta-aineet ja uraanin jalostus. Natriumklooraatin arvioitu markkina-arvo ETA-alueella oli vuonna 1999 noin 203 miljoonaa euroa. Rikkomiseen osallistuneiden neljän yrityksen arvioitu markkinaosuus oli noin 93 % prosenttia eli 185–195 miljoonaa euroa.
- (10) Päätöksessä todetaan, että EKA Chemicals AB, Finnish Chemicals Oy, Arkema France SA ja Aragonesas Industrias y Energia SA osallistuivat 21. syyskuuta 1994 ja 9. helmikuuta 2000 välisenä aikana kartelliin tarkoituksenaan jakaa natriumklooraatin markkinat jakamalla myyntimäärät ja sopia hinnoista ja/tai säilyttää ne entisellään ETA-markkinoilla. Osapuolet myös vaihtoivat tietoja helpottaakseen ja/tai valvoakseen laittomien järjestelyjen toteuttamista.
- (11) Rikkomiseen osallistuneet yritykset yrittivät vakiinnuttaa natriumklooraatin markkinat, ja niiden päämääränä oli jakaa natriumklooraatin myyntimäärät keskenään, koordinoida asiakkaiden suhteen harjoitettavaa hinnoittelupolitiikkaa ja siten maksimoida voittonsa. Lisäksi kilpailijoiden osoitettiin yrittäneen toteuttaa laittomia markkinajärjestelyjä neuvottelemalla uudelleen natriumklooraatin hinnoista asiakkaiden kanssa.
- (12) Päätöksessä kuvataan yksityiskohtaisemmin EKA Chemicals AB:n, Finnish Chemicals Oy:n, Arkema France SA:n ja Aragonesas Industrias y Energia SA:n välillä pidetyistä kahden-, kolmen- ja monenvälisistä kokouksista ja niiden välillä käydyistä puhelinkeskusteluista löydettyjä todisteita. Osapuolet neuvottelivat kaikissa kokouksissa ja puhelinkeskusteluissa myyntimääristä ja/tai hinnoista sekä vaihtoivat arkaluonteisia kaupallisia tietoja.

4. KORJAUSTOIMENPITEET

4.1.1 Sakon perusmäärä

- (13) Sakon perusmäärä lasketaan osuutena kunkin yrityksen saamasta tietyn tuotteen myynnin arvosta tietyllä maantieteellisellä alueella sen ajanjakson viimeisenä täytenä vuonna, jona yritys osallistui rikkomiseen, jäljempänä "vaihteleva summa", kerrottuna rikkomisen kestolla vuosina. Tähän summaan lisätään lisämaksu, jäljempänä "osallistumismaksu", joka lasketaan myös osuutena myynnin arvosta ja jonka tarkoituksena on vahvistaa horisontaalisia hintasopimuksia estävää vaikutusta.
- (14) Erityisesti rikkomisen luonteen, yritysten yhteenlasketun markkinaosuuden ja rikkomisen maantieteellisen laajuuden perusteella tätä asiaa koskevassa päätöksessä sovelletaan sekä vaihtelevaa summaa että osallistumismaksua, joka vahvistetaan 19 prosentiksi.
- (15) Ottaen huomioon kunkin oikeushenkilön rikkomisen kesto EKA Chemicals AB:hen, Akzo Nobel NV:hen ja Finnish Chemicals Oy:hyn sovellettava vaihteleva summa kerrotaan 5,5:llä, Arkema France SA:han ja Elf Aquitaine SA:han sovellettava vaihteleva summa 5:llä, Aragonesas Industrias y Energia SAU:hun ja Uralita SA:han sovellettava vaihteleva summa 3,5:llä ja Erikem Luxembourg SA:han sovellettava vaihteleva summa 3:lla.

4.2 Perusmäärään tehtävät mukautukset

4.2.1 Raskauttavat seikat: rikkomisen uusiminen

- (16) Syyllistyessään tähän rikkomiseen Arkema France SA oli jo ollut komission kolmen aikaisemman kartellipäätöksen kohteena. Päätöksessä todetaan, että Arkema France SA:lle määrätyn sakon perusmäärää on tämän vuoksi perusteltua korottaa 90 % prosenttia.

4.2.2 *Lieventävät seikat*

- (17) Osapuolet pyysivät rangaistuksen lieventämistä perustellen tätä passiivisella tai pienellä roolilla rikkomisessa, rikkomisen lopettamisella varhaisessa vaiheessa, rikkomiseen osallistumisen rajallisuudella, tiedonannon ulkopuolisella tehokkaalla yhteistyöllä, kartellisopimusten täytäntöönpanematta jättämisellä ja pakottamisella. Nämä pyynnöt hylättiin komission päätöksessä.

4.2.3 *Perusmäärän korottaminen estävän vaikutuksen aikaansaamiseksi*

- (18) Elf Aquitanen muista kuin rikkomiseen liittyvistä tuotteista tai palveluista saaman liikevaihdon merkittävyyden vuoksi päätöksessä korotetaan sille langetettavaa sakkoa 70 % prosentilla riittävän estävän vaikutuksen varmistamiseksi.

4.3 **Liikevaihtoon sovellettava 10 % prosentin yläraja**

- (19) Finnish Chemicals Oy:lle ja Erikem Luxembourg SA:lle langetettava sakko ylittää asetuksen (EY) N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdassa määrätyn maailmanlaajuiseen liikevaihtoon sovellettavan 10 % prosentin ylärajan. Niiden sakkoa mukautetaan vastaavasti.

4.4 **Vuoden 2002 tiedonannon soveltaminen: sakkojen lieventäminen**

- (20) EKA Chemicals AB, Arkema France SA ja Finnish Chemicals Oy tekivät tutkimuksen eri vaiheissa yhteistyötä komission kanssa saadakseen sakoista vapauttamisesta tai sakkojen lieventämisestä vuonna 2002 annetun tiedonannon mukaisen suojelemaan kohtelun.

4.4.1 *Sakoista vapauttaminen*

- (21) EKA Chemicals AB oli ensimmäinen yritys, joka ilmoitti komissiolle natriumklooraatin ETA-markkinoiden kartellista. Tästä syystä EKA Chemicals AB oli oikeutettu vapautukseen sakoista.

4.4.2 *Sakkojen lievennys*

- (22) Arkema France SA oli toinen yritys, joka otti yhteyttä komissioon. Päätöksessä todetaan, että Arkema France SA ei tarjonnut sakoista vapauttamisesta tai sakkojen lieventämisestä vuonna 2002 annetun tiedonannon 21 kohdassa tarkoitettua merkittävää lisäarvoa. Tästä syystä komissio ei lieventänyt tämän yrityksen sakkoja.

- (23) Finnish Chemicals Oy:lle, joka myös toimitti hakemuksen sakoista vapauttamisesta tai sakkojen lieventämisestä vuonna 2002 annetun tiedonannon perusteella, myönnettiin 50 prosentin lievennys sakkoon, koska se teki yhteistyötä komission kanssa.

5. **PÄÄTÖS**

- (24) Seuraavat yritykset rikkoivat EY:n perustamissopimuksen 81 artiklaa ja ETA-sopimuksen 53 artiklaa osallistumalla esitettyinä ajankohtina monimutkaisiin järjestelyihin ja harjoittamalla yhdenmukaistettuja menettelytapoja tarkoituksenaan jakaa myyntimäärät, sopia hinnoista, vaihtaa arkaluonteisia kaupallisia tietoja hinnoista ja myyntimääristä sekä valvoa kilpailunvastaisten järjestelyjen toteuttamista natriumklooraatin ETA-markkinoilla.

a) EKA Chemicals AB

b) Akzo Nobel NV

- c) Finnish Chemicals Oy
 - d) Erikem Luxembourg SA
 - e) Arkema France SA
 - f) Elf Aquitaine SA
 - g) Aragonesas Industrias y Energia SAU
 - h) Uralita SA.
- (25) Päätöksen 1 artiklassa tarkoitetuista rikkomisista määrätään seuraavat sakot:
- a) *EKA Chemicals AB ja Akzo Nobel NV yhteisvastuullisesti: 0 EUR*
 - b) *Finnish Chemicals Oy: 10 150 000 EUR,*
josta yhteisvastuullisesti Erikem Luxembourg SA:n kanssa (joka on selvitystilassa): 50 900 EUR
 - c) *Arkema France SA ja Elf Aquitaine SA yhteisvastuullisesti: 22 700 000 EUR*
 - d) *Arkema France SA: 20 430 000 EUR*
 - e) *Elf Aquitaine SA: 15 890 000 EUR*
 - f) *Aragonesas Industrias y Energia SAU ja Uralita SA yhteisvastuullisesti: 9 900 000 EUR.*
- (26) Edellä luetellut yritykset määrätään lopettamaan rikkomisen välittömästi, jos näin ei ole vielä tapahtunut. Yritysten on pidättäydyttävä vastedes harjoittamasta 22 kohdassa kuvatun kaltaista toimintaa ja toteuttamasta toimenpiteitä, joilla on samanlaisia tai vastaavia tavoitteita tai vaikutuksia.
-